

FITSARANA AVO MOMBA NY LALAMPANORENANA

FAMPAHAFANTARANA MOMBA NY FIFANOLANANA MIKASIKA NY FAMPIELEZAN-KEVITRA SY NY RAHARAHAM-PIFIDIANANA

Ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana, amin'ny maha fitsarana mahefa azy momba ny fifidianana, dia mampahatsiahy ireo mpisehatra amin'ny fifidianana : mpilatsaka ho fidiana, komity mpanohana, mpanara-maso ny fifidianana, manampahefana mpanatanteraka, tompon'andraikim-panjakana isan'ambaratongany ary ny vahoaka Malagasy fa:

I- NY MIKASIKA NY FAMPIELEZAN-KEVITRA

- Fe-potoan'ny fampielezan-kevitra : Iraika amby roapolo (21) andro.
- Fanombohan'ny fampielezan-kevitra : Alarobia 08 mey 2024 amin'ny 6 ora maraina.
- Fahataperan'ny fampielezan-kevitra : Alatsinainy 27 mey 2024 misasakalina.

A- Ny fifanolanana momba ny zotram-pifidianana

Votoatin'ny fifanolanana : Mitsara ny fahatomombanan'ny fampielezan-kevitra sy ny raharaha mikasika ny fizotra sy ny fahamarinan'ny vokatry ny ny fandatsaham-bato (andininy faha 202 andalana voalohany ny lalàna fehizoro laharana 2018-008 tamin'ny 11 Mey 2018 anaovana fepetra ankapobeny momba ny fifidianana sy ny fitsapa-kevi-bahoaka).

Paik'ady : Atao an-tsoratra ankoatra ny fangatahan'ny mpisolo vava hampiseho fanamarihana am-bava mandritra ny fotoam-pitsarana izay mila ampahafantarina mialoha ny fitsarana mahefa.

Fe-potoana fitoriana : Ny ampitson'ny andron'ny fandatsaham-bato hatramin'ny fivoahan'ny vokatry vonjimaika ambaran'ny Vaomieram-pirenena mahaleotena misahana ny fifidianana (Andininy 202 andalana faha 4 ny lalàna fehizoro laharana 2018-008 tamin'ny 11 Mey 2018 anaovana fepetra ankapobeny momba ny fifidianana sy ny fitsapa-kevi-bahoaka).

Ireo olona afaka mitory :

- Izay rehetra mpifidy voasoratra ara-dalàna tao amin'ny lisi-pifidianana ary nandray anjara tamin'ny latsa-bato,
- Ireo mpilatsa-kofidiana sy lisitry ny mpilatsa-kofidiana,
- Ireo delege ao amin'ny fari-piadiana manontolo na ny ampahany voakasika ny filatsahana ho fidiana
- Ireo mpanara-maso ny fifidianana tera-tany malagasy,

Fepetra ahafahana mandray ny fitoriana :

Ireo fitoriana dia azo:

- Apetraka mivantana ao ami'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana izay manome taratasim-panamarinam-pandraisana avy hatrany,
- Alefa amin'ny alalan'ny taratasy tsy very mandeha miaraka amin'ny taratasy fanamarinam-pandraisana amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana. Noho izany dia io fanamarinam-pandraisana io no porofo manamarina ny fametrahana ny fitoriana,
- Alefa mivantana amin'ny alalan'ny taratasy avy amin'ny vadin-tany ao amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Ambaratonga Voalohany izay iankinan'ny toerana nandatsaham-bato na ny fonenan'ny mpitory; Manome fanamarinam-pandraisana avy hatrany ny mpiraki-draharaha ary mandefa ireo antotan-taratasy faran'izay haingana indrindra any amin'ny mpiraiki-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana,
- Apetraka eo amin'ny lehiben'ny boroboritany ho an'ireo toerana tsy misy paositra ary manome taratasim-panamarinam-pandraisana. Ny lehiben'ny boriboritany no mandefa ny fitoriana amin'ny fomba faran'izay haingana indrindra any amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana,
- Apetraka any amin'ny vaomieram-pirenena mahaleotena misahana ny fifidiananana ny iray amin'ireo ratsamangaikany izay mandefa azy any amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny lalampanorenana.

Ny fitoriana dia atao roa sosona, tsy andoavana hajia sy saram-piraketana ary misy sonia ka ahitana ireto :

1. Anaran'ny mpitory,
2. Fonenany,
3. Kopia voamarina ara-dalànan'ny kara-pifidianany na taratasim-panamarinana navoakan'ny Vaomieram-pirenena Mahaleotena Misahana ny Fifidianana na ireo ratsa-mangaikany eo anivon'ny faritra arakaraka ny zava-misy,
4. Ny mombamomba, ny anarana sy fanampin'ananana'ireo olona voafidy ka toherina ny fifidianana azy,
5. Fanaovana vavolombelona an-tsoratra sy ireo antonta-taratasy rehetra novokarina hanaporofaona ny anton'ny fitoriana.
6. Ireo antotan-taratasim-pamaharana ireo dia tsy maintsy ampiarahina amin'ny fangatahana fitoriana.

B- Ady heloka

Ny Fampanoavana no manenjika ary afaka mampaka-draharaha amin'izany ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, ny Vaomiera-pirenena mahaleo tena misahana ny fifidianana ary ny tompon'andraiki-panjakana hafa rehetra.

Heloka sy sazy mikasika ny fampielezan-kevitra (Andininy 218 sy ny manaraka ny lalana fehizoro laharana 2018-008 tamin'ny 11 mey 2018 mikasika ny fitsipika ankapobe mifehy ny fifidianana sy ny fitsapan-kevi-bahoaka)

- Kabary, na soratra natao hanohitohinana ny filaminam-bahoaka : sazy an-tranomaizina enim-bolana (6) ka hatramin'ny telo (3) taona ary lamandy 2.000.000 Ar ka hatramin'ny 20.000.000 Ar na iray amin'ireo sazy ireo ihany,
- Fanararaotam-pahefana ataon'ny tompon'andraikitra ambony amin'ny Fanjakana : Lamandy Ar 2,000,000 ka hatramin'ny Ar 5,000,000,
- Fampiasana loharanom-bolam-panjakana sy fahefam-panjakana : roa (2) hatramin'ny dimy (5) taona an-tranomaizina,
- Fanalam-baraka: Lamandy Ar 2,000,000 hatramin'ny Ar 5,000,000,
- Fanaratsiana ireo manam-pahefana na fametavetana ireo Andrimpanjakana eto amin'ny Firenena Malagasy : sazy enina (6) volana hatramin'ny telo (3) taona an-tranomaizina na lamandy Ar 2,000,000 hatramin'ny Ar 10,000,000, na iray amin'ireo sazy roa ireo ihany.

- Fanodikodinam-bolam-panjakana sy ny fananam-bahoaka toy ny fiara-panjakana: sazy voalazan'ny andininy faha-168 sy ny andininy faha-171 amin'ny Fehezan-dalàna famaizana,

- Fanaovana hosoka na fandikana ny fitsipika mifehy ny fampielezan-kevitra toy ny fisarahan'ny asan'ny fahefana mpanatanteraka sy ny hetsiky ny antoko politika, fanajana ny fetrandro anaovana fampielezan-kevitra, fanajana ny firaisam-pirenena sy ny Fihavanana Malagasy, ny tsy fiandanian'ny Sampan-draharaham-panjakàna toy ny haino aman-jery, ny tsy fampindanianana ny toeram-pivavahana, ny fitovian-jon'ny kandidà, ny fangaraharan'ny loharanom-bolan'ny fampielezan-kevitra sy ny fampiasana izany, ny fiarovana ny zo ara-batana, ny haja sy ny hasin'ny kandidà sy ny mpifidy, ny fiaina-manokan'ny kandidà, ny fandràna ny fanavakavahana sy ny famporisihana amin'ny fankahalàna, ny fitandroana ny filaminam-bahoaka): sazy an-tranomaizina enina (6) volana ka hatramin'ny telo(3) taona ary lamandy Ar.2.000.000 ka hatramin'ny Ar. 20.000.000 na iray amin'ireo sazy ireo ihany izay.

- Fandotoana na fandrovitana ny peta-drindrina momba ny fifidianana, na inona na inona mety ho endriny : lamandy 1.000.000 Ar ka hatramin'ny 10.000.000 Ar ary mety hiaraka na tsia amin'ny sazy an-tranomaizina iray (1) volana ka hatramin'ny enina (6) volana

- Fanankorontanana ny fandriampahalemana amin'ny alalan'ny ady, fifanjevoana, vono olona, ratra, fanimbana fananana, na mivantana na elanelanin'olon-kafa na vondron'olona : hiharan'ny sazy voalazan'ny Fehezan-dalàna momba ny ady heloka arakaraka ny anton-javatra tsirairay.

Fanaovana fanambarana imasom-bahoaka manohana na manakiana mpilatsaka ho fidiana na lisitry ny mpilatsaka ho fidiana aloha na mandritra ny androm-pifidianana: lamandy Ar 2,000,000 hatramin'ny Ar 5,000,000.

- Fandraisan'anjaran'ireo mpiasam-panjakana sivily na miaramila, na mpiasam-panjakana tsy raikitra amin'ny vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana na fanjakana amin'ny fampielezan-kevitra mandritra ny ora fiasany : lamandy Ar 2,000,000 hatramin'ny Ar 5,000,000,

- Famoahana amin'ny alalan'ny akalana rehetra ny vokatry ny fakan-kevitra mivantana na ankolaka mifandray amin'ny fifidianana sy fitsapan-kevi-bahoaka, ary koa ny fandinihana sy fanazavana ataon'ny mpanao gazety mifandraika amin'izany mandritra ny fampielezan-kevitra amin'ny fifidianana na fitsapan-kevi-bahoaka

ofisialy ary mandritra ny vanim-potoana hanginana ny andro mialoha ny datim-pifidianana : lamandy Ar.2.000.000 ka hatramin'ny Ar.5.000.000.

- Famotsia-mbola sy tsy fanajàna ny fitsipika mahakasika ny famatsiambolan' ny fampielezan-kevitra : ireo sazy rehetra voalazan'ny lalàna.

Fanamelohana sy sazy mifandraika amin'ny raharaham-pifidianana (Andininy 229 sy ny manaraka amin'ny lalàna fehizoro laharana 2018-008 tamin'ny 11 Mey 2018 anaovana fepetra ankapobeny momba ny fiifidianana sy ny fitsapakevi-bahoaka)

- Fakàna an-keriny na familiana lalàna ny fitaovana sy ny taratasim-pifidianana ary koa ireo kojakoja hafa momba ny fifidianana, na ny fiarakodia izay mitatitra izany : sazy an-tranomaizina roa (2) ka hatramin'ny enina (6) taona ary lamandy 1.000.000 Ar ka hatramin'ny 10.000.000Ar na iray amin'ireo sazy ireo ihany; sazy dimy (5) ka hatramin'ny folo (10) taona an-tranomaizinasy fampiharana an-tendrony ny sazy henjana omen'ny lalàna sy lamandy Ar.2.000.000 ka hatramin'ny Ar.20.000.000 raha misy fampiasana fitaovam-piadiana hita maso na miafina.

- Fanaovana fihetsika na famelana fotsiny ny fanaovana izany fihetsika izany mba hoenti-manohintohina na hikasana hanohintohinana ny fahamarinan'ny latsabato, hamoahana na hikasana hamoahana ny tsiambaratelon'ny latsabato, hisakanana na hikasana hisakanana ny fifidianana na hanakorontanana izany : iray (1) ka hatramin'ny dimy (5) taona an-tranomaizina sy lamandy Ar.600.000 ka hatramin'ny Ar.6.000.000.

- Fanerena na fanararaotam-pahefana narahin-kerisetra na tsia mba ho entina hanodinana na hanovana ny safidin'ny mpifidy iray na maromaro : dimy (5) ka hatramin'ny folo (10) taona an-tranomaizina sy lamandy Ar.2.000.000 ka hatramin'ny Ar.20.000.000 ankoatr'ireo sazy hafa sy henjana kokoa voadidin'ny lalàna.

- Fanakanana ny olom-pirenena iray na maromaro tsy hampiasa ny zo isambatan'olona ananany amin'ny alalan'ny fitangoronana arahin-tabataba, fanerena na fandrahonana: enina (6) volana ka hatramin'ny roa (2) taona an-tranomaizina, fandrarana tsy hizaka ny zo handatsa-bato sy hofidiana mandritra ny dimy (5)taona raha haingana indrindra ary folo (10) taona raha ela indrindra.

- Fivarotana na fividianana vato amin'ny fifidianana: fanamelohana ny tsirairay avy amin'ny lamandy avo roa heny amin'ny vidin'ny zavatra noraisiny na nampanantenaina ary fahaverezan-jo tsy hizaka ny zo isambatan'olona ananany sy

tsy fahazoana misahana asam-panjakana na momba ny fifidianana mandritra ny dimy (5) ka hatramin'ny folo (10) taona.

- Tsy fanajana ny fikatonan'ny fampielezan-kevitra, ny fandrarana tsy hitondrana fitaovam-piadiana ao anaty birao fandatsaham-bato: sazy telo (3) volana hatramin'ny roa (2) taona an-tranomaizina sy lamandy Ar.400.000 à Ar.4.000.000, ankoatr'ireo sazy mavesatra kokoa voalazan'ny lalàna.
- Tsy fanajana ny fitsipika mahakasika ny fanisam-bato ataon'ny manam-pahefana voakasik'izany: sazy an-tranomaizina iray (1) hatramin'ny dimy (5) taona ary lamandy Ar.600.000 ka hatramin'ny Ar.6.000.000.

II- NY FIFANOLANANA MOMBA NY VOKA-PIFIDIANANA:

Andininy faha 50 ny lalàna Fehizoro laharana 2018-010 tamin'ny 11 mey 2018 mikasika ny Fifidianana solombavambahoaka eo anivon'ny Antenimieram-pirenena.

A- Fahefan'ny Fitsarana Avo Momba Ny Lalàmpanorenana mahakasika ny vokam-pifidianana

Ny tanjon'ny fifanolanana : fanaraha-maso sy fiantohana ny fahamarinan'ny voka-pifidianana.

Paik'ady : Atao an-tsoratra ankoatra ny fangatahan'ny mpisolo vava hampiseho fanamarihana am-bava mandritra ny fotoam-pitsarana izay mila ampahafantarina mialoha ny fitsarana mahefa.

Fe-potoana ahafahana mitory : Roa (2) andro aorian'ny famoahana vonjimaika ny voka-pifidianana ataon'ny Vaomieram-pirenena mahaleotena misahana ny Fifidianana.

Fametrana ny fiarovan-tena : Roa (2) andro manomboka ny fandraisana ny fampahafantarana ny fitoriana.

Olona afaka mitory

- Izay rehetra mpifidy voasoratra ara-dalana tao amin'ny lisi-pifidianana ary nandray anjara tamin'ny latsa-bato,
- Ireo mpilatsa-kofidiana sy lisitry ny mpilatsa-kofidiana,
- Ireo delege ao amin'ny faripiadidiana manontolo na ny ampahany voakasika ny filatsahana ho fidiana
- Ireo mpanara-maso malagasy,

Fepetra ahazahoana mandray ny fitoriana:

Ireo fitoriana dia azo:

- Apetraka mivantana ao ami'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana izay manome taratasim-panamarinam-pandraisana avy hatrany,
- Alefa amin'ny alalan'ny taratasy tsy very mandeha miaraka amin'ny taratasy fanamarinam-pandraisana amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana. Noho izany dia io fanamarinam-pandraisana io no porofo manamarina ny fametrahana ny fitoriana,
- Alefa mivantana amin'ny alalan'ny taratasy avy amin'ny vadintany ao amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Ambaratonga Voalohany izay iankinan'ny toerana nandatsaham-bato n any fonenan'ny mpitory; Manome fanamarinam-pandraisana avy hatrany ny mpiraki-draharaha ary mandefa ireo antotan-taratasy faran'izay haingana indrindra any amin'ny mpiraiki-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana,
- Apetraka eo amin'ny lehiben'ny boriboritany ho an'ireo toerana tsy misy paositra ary manome taratasim-panamarinam-pandraisana. Ny lehiben'ny boriboritany no mandefa ny fitoriana amin'ny fomba faran'izay haingana indrindra any amin'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalampanorenana,
- Apetraka any amin'ny vaomieram-pirenena mahaleotena misahana ny fifidiananana ny iray amin'ireo ratsamangaikany izay mandefa azy any amin'ny firaketan-draharaha ny Fitsarana Avo momba ny lalampanorenana.

Ny fitoriana dia atao roa sosona, tsy andoavana hajia sy saram-piraketana ary misy sonia ka ahitana ireto :

1. Anaran'ny mpitory,
2. Foneny,
3. Kopia voamarina ara-dalanan'ny kara-pifidianany na taratasim-panamarinana navoakan'ny Vaomieram-pirenenana Mahaleotena Misahana ny Fifidianana na ireo ratsamangaikany eo anivon'ny faritra arakaraka ny zava-misy,
4. Ny mombamomba, ny anarana sy fanampin'ananana'ireo olona voafidy ka toherina ny fifidianana azy,

5. Fanaovana vavolombelona an-tsoratra sy ireo antonta-taratasy rehetra novokarina hanaporofoana ny antony fitoriana.
6. Ireo antotan-taratasim-pamaharana ireo dia tsy maintsy ampiarahina amin'ny fangatahana fitoriana.

B- Ady heloka

Ny Fampanoavana no manenjika ary afaka mampaka-draharaha amin'izany ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, ny Vaomiera mahaleo tena mihasana ny fifidianana ary ny tompon'andraiki-panjakana hafa rehetra.

Heloka sy sazy (*andininy 230 ny lalàna Fehizoro laharana 2018-008 tamin'ny 11 mey 2018 mikasika ny fifidianana ankapobeny sy ny fitsapa-kevi-bahoaka*) : Fanaovana fihetsika na famelana fotsiny ny fanaovana izany fihetsika izany mba hanovana na hikasana hanovana ny voka-pifidianana : sazy an-tranomaizina iray (1) hatramin'ny dimy (5) taona sy lamandy Ar.600 000 hatramin'ny Ar.6 000.000.

III- FANESORANA AN-DAHARANA : (ANDININY 208)

Ireo rehetra mitana andraikitra ambony sivily na miaramila , milatsaka ho fidiana ka tsy nametraka taratasy fametraham-pialana , araka ny andininy faha 6 an'ity lalana Fehizoro ity dia mitarika avy hatrany ny fanesorana tsy ho an-daharana ny mpilatsaka ho fidiana.

Torak'izany koa ireo mpilatsaka ho fidiana amin'ny fifidianana manao fanambarana am-pahibemaso mirona amin'ny fanaratsiana ireo sampandraharaha misahana ny fifidianana sy ny rafim-pitsarana, na manao an-tery azy ireo alohan'ny amoahany ny fanapaha-keviny.

Antananarivo faha-08 may 2024